

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง การบริหารราชการแผ่นดิน

ครูผู้สอน ครูอาทิตย์ ศรีรุ่ง

ครูภากร อุปการแก้ว

การบริหารราชการแผ่นดิน

จุดประสงค์

๑. นักเรียนอธิบาย

ความหมายของการบริหาร

ราชการแผ่นดินได้

จุดประสงค์

๒. นักเรียนวิเคราะห์

การบริหารราชการแผ่นดินได้

จุดประสงค์

๓. นักเรียนเห็นความสำคัญ
ของการเรียนเรื่อง
การบริหารราชการแผ่นดิน

กิจกรรม

ให้นักเรียนยกตัวอย่างบทบาทหน้าที่สำคัญ
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล
มาอย่างละ ๕ ตัวอย่าง

รักษาความสะอาด
กำจัดขยะมูลฝอย

ป้องกันและระงับ
โรคติดต่อ

บทบาทหน้าที่ของ
องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น

ส่งเสริมสุขภาพ
ด้านการศึกษา

คุ้มครองดูแลรักษา
ทรัพยากรธรรมชาติ

อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม
และภูมิปัญญาท้องถิ่น

บริหารราชการ
แผ่นดิน

รักษาเอกราชและ
ความมั่นคงของชาติ

บทบาทหน้าที่
ของรัฐบาล

สร้างความสัมพันธ์ที่ดี
กับนานาประเทศ

จัดสวัสดิการ
ในด้านต่าง ๆ

พัฒนาความเจริญก้าวหน้า
ของประเทศ

การบริหารราชการแผ่นดิน คืออะไร

การบริหารราชการแผ่นดิน

การกำหนดนโยบายและทิศทางที่จะจัดการปกครองประเทศ

เศรษฐกิจ

สังคม

การเมือง
การปกครอง

การ
ต่างประเทศ

หลักการบริหาร ราชการแผ่นดิน

หลักการบริหารราชการแผ่นดิน

หลักการรวมอำนาจ

หลักการแบ่งอำนาจ

หลักการกระจายอำนาจ

หลักการรวมอำนาจ

การรวมอำนาจ คือ การบริหาร
ทั้งหมดรวมอยู่ที่ รัฐบาลในส่วนกลาง
เพียงแห่งเดียว องค์การปกครองจะ
กระจายอยู่ตามส่วนต่าง ๆ ต้องฟังคำสั่ง
และปฏิบัติตามรัฐบาลกลางเท่านั้น

หลักการแบ่งอำนาจ

การให้รัฐบาลส่วนกลาง แบ่งอำนาจ ไปให้ตัวแทนของตนที่ประจำอยู่ตามภาค ต่าง ๆ โดยจัดตั้งขึ้นเป็นเขตการปกครอง แต่อำนาจนี้ไม่เป็นสิทธิ์ขาด กล่าวคืออำนาจวินิจฉัยสั่งการสูงสุดยังคงอยู่ที่รัฐบาลใน ส่วนกลาง

หลักการกระจายอำนาจ

การโอนอำนาจดำเนินกิจการทางปกครอง ซึ่งแต่เดิมอยู่ในอำนาจรัฐส่วนกลางไปให้ชุมชน ซึ่งตั้งอยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศ แยกต่างหากจากรัฐส่วนกลาง และอย่าง
เป็นอิสระจากรัฐส่วนกลาง

การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินไทย

ราชการส่วนกลาง

ราชการส่วนภูมิภาค

ราชการส่วนท้องถิ่น

ระเบียบการบริหารราชการส่วนกลาง

การบริหารประเทศภายใต้ความ
รับผิดชอบของรัฐบาล มีภาระหน้าที่ใน
การควบคุมดูแล เพื่อประโยชน์ของ
ประเทศชาติเป็นส่วนรวม มิได้มุ่งทำ
ประโยชน์สำหรับบุคคลหนึ่งบุคคลใด
หรือท้องถิ่นหนึ่งท้องถิ่นใด

การบริหารราชการแผ่นดินของไทย

ราชการส่วนกลาง

ราชการส่วนภูมิภาค

ราชการส่วนท้องถิ่น

สำนักนายกรัฐมนตรี

กระทรวง

กรม

สำนักงานนายกรัฐมนตรี

ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี รับผิดชอบการบริหารราชการทั่วไป เสนอแนะนโยบายและการวางแผนการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และการงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการ การปฏิบัติภารกิจพิเศษและราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

กระทรวง

หน่วยงานของรัฐบาล ทำหน้าที่ใน
การจัดการและบริหารประเทศ ส่วน
ราชการหนึ่งในราชการบริหารส่วนกลาง
ในภาครัฐ ซึ่งมี รัฐธรรมนูญว่าการกระทรวง
เป็นหัวหน้า

มีหน้าที่ส่งเสริมการศึกษาให้กับประชาชน
อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

มีหน้าที่ป้องกันประเทศ รักษา
ผลประโยชน์ของชาติ

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการค้า ธุรกิจ
บริการ ทรัพย์สินทางปัญญา

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเกษตรกรรม
ในการจัดหาแหล่งน้ำพัฒนาชลประทาน

มีหน้าที่เกี่ยวกับการเงินของแผ่นดิน
การภาษีอากร

มีหน้าที่เกี่ยวกับการบำบัดทุกข์บำรุงสุข
การทะเบียนราษฎร

มีหน้าที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพ
อนามัย การป้องกัน ควบคุมและรักษาโรคภัย

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการต่างประเทศ

ระเบียบการบริหารราชการส่วนภูมิภาค

การบริหารราชการของรัฐใน
ส่วนกลาง แต่แบ่งงานและอำนาจหน้าที่
บางส่วนให้ส่วนราชการที่ตั้งอยู่ตามภูมิภาค
ต่าง ๆ เป็นผู้รับผิดชอบโดยส่วนภูมิภาค
จะต้องปฏิบัติตามนโยบายและการควบคุม
กำกับดูแลของราชการบริหารในส่วนกลาง

การบริหารราชการแผ่นดินของไทย

ราชการส่วนกลาง

ราชการส่วนภูมิภาค

ราชการส่วนท้องถิ่น

สำนักนายกรัฐมนตรี

จังหวัด

กระทรวง

อำเภอ

กรม

จังหวัด

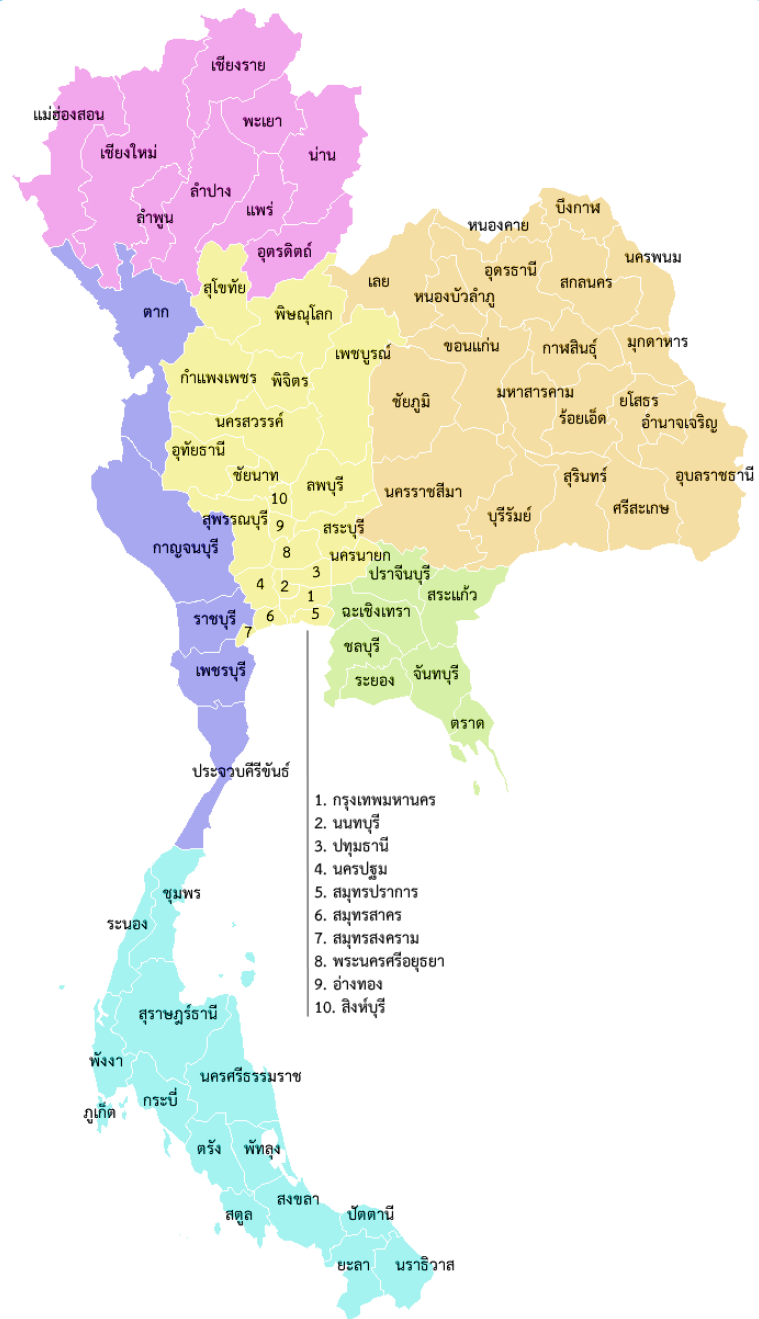
หน่วยการปกครองส่วน
ภูมิภาคที่รวมท้องที่หลาย ๆ
อำเภอเข้าด้วยกันและมีฐานะเป็น
นิติบุคคล มีผู้ว่าราชการจังหวัด
เป็นหัวหน้าปกครอง

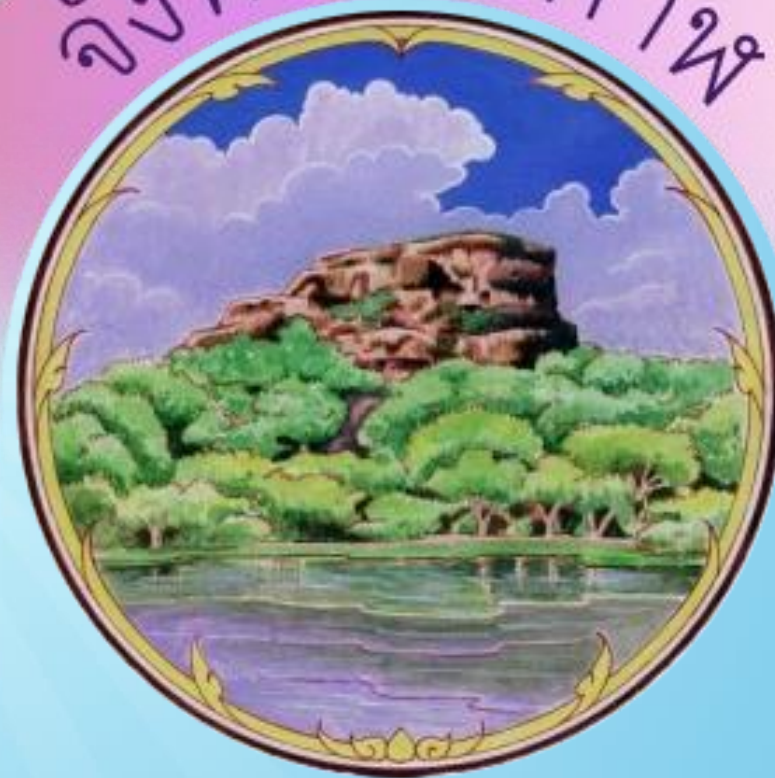

นักเรียนทราบหรือไม่ว่า
ผู้ว่าราชการจังหวัดของนักเรียน
มีชื่อว่าอะไร

จังหวัดบึงกาฬ

อำเภอ

ท้องที่ที่รวมตำบลหลายตำบลให้อยู่ในความปกครองอันเดียวกันและได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเป็นอำเภอ อำเภอเป็นหน่วยราชการบริหารรองจากจังหวัด มีนายอำเภอเป็นหัวหน้า

ปกครอง

กิจกรรม

ให้นักเรียนเขียนชื่ออำเภอ
ในจังหวัดของตนเอง

ระเบียบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

การแบ่งแยกหน่วยการปกครอง
ออกไปจากส่วนกลางโดยใช้หลักการ
กระจายอำนาจการปกครอง และให้
หน่วยการปกครองที่จัดตั้งขึ้นนั้น **มี**
อำนาจอิสระ ในการดำเนินกิจการ
ภายในท้องถิ่นของตนได้

การบริหารราชการแผ่นดินของไทย

ราชการส่วนกลาง

ราชการส่วนภูมิภาค

ราชการส่วนท้องถิ่น

สำนักนายกรัฐมนตรี

จังหวัด

อบจ.

กระทรวง

อำเภอ

อบต.

กรม

เทศบาล

กทม.

เมืองพัทยา

องค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มี
ขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศไทย
จังหวัดหนึ่งมีเขตพื้นที่รับผิดชอบ
ครอบคลุมทั้งจังหวัด จัดตั้งขึ้นเพื่อ
บริการสาธารณประโยชน์ในเขตจังหวัด

องค์การบริหารส่วนตำบล

มีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งจัดตั้งขึ้น
ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและ
องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗
โดยยกฐานะจากสภาตำบล มีพื้นที่
เท่ากับตำบลแต่ละตำบล

เทศบาล

ท้องถิ่นที่มีความเป็นเมือง หรือมี
ศูนย์กลางของความเป็นเมืองอย่างเห็นได้
ชัดเจน ท้องที่เทศบาลนั้น อยู่ภายใต้การ
บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่
ชื่อว่า เทศบาล มี นายกเทศมนตรี เป็น
ผู้บริหารสูงสุดของเทศบาล

กรุงเทพมหานคร

ทำหน้าที่บริหารเขตการ
ปกครองพิเศษกรุงเทพมหานคร มี
ทั้งหมด ๕๐ เขต มีผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานครเป็นผู้บริหาร
สูงสุดของกรุงเทพมหานคร

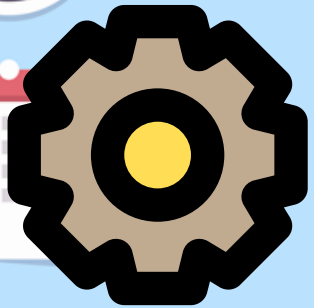

เมืองพัทยา

เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
รูปแบบพิเศษแห่งหนึ่งในจำนวนสอง
แห่งของประเทศไทย ตั้งอยู่ในเขต
อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จัดตั้ง
ขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร
ราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๒๑

ครูให้นักเรียนทำชิ้นงาน การบริหารราชการแผ่นดิน

คำชี้แจงในการทำ
กิจกรรมนักเรียน

ครูให้นักเรียนทำชิ้นงาน
การบริหารราชการแผ่นดิน
โดยวาดแผนผังการบริหาร
ราชการแผ่นดิน

คำชี้แจงบทบาท
ครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนทำชิ้นงาน
การบริหารราชการแผ่นดิน
๒. ครูให้นักเรียนลงมือทำชิ้นงานได้
๓. ครูให้ความช่วยเหลือนักเรียน
ตามความเหมาะสม

ชั้นงานการบริหารราชการแผ่นดินของไทย

ราชการส่วนกลาง

ราชการส่วนภูมิภาค

ราชการส่วนท้องถิ่น

สรุป

การบริหารราชการแผ่นดิน หมายถึง การกำหนดนโยบายและทิศทางที่จะจัดการปกครองประเทศในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การต่างประเทศไปในแนวทางใดและใช้วิธีการใด จึงจะเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

บทเรียนครั้งต่อไป

รูปแบบการปกครอง ในยุคปัจจุบัน

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th